

Onderwijs met een blik op de wereld

Kennismaken met Erasmus +

Het Erasmus+ programma van de Europese Gemeenschap heeft als doel het bevorderen van samenwerking, kwaliteit, inclusie, gelijkheid en creativiteit op onderwijsgebied. Elk jaar vragen meer scholen een beurs aan om over de grenzen bij te leren.

Scholengemeenschap Sint-Franciscus uit Zottegem maakt gebruik van de mogelijkheid om leerkrachten gedurende één week een cursus te laten volgen of schoolbezoeken te organiseren in een Europees land. De bedoeling is om inspiratie op te doen en bij te leren in een internationale context. Zowel leerkrachten als directie zijn lovend over de deelname aan de mobiliteiten.

Scholengemeenschap Sint-Franciscus bestaat uit twaalf basisscholen uit de regio Zottegem, Herzele en Sint-Lievens-Houtem die samen bouwen aan kwaliteitsvol en inspirerend onderwijs. **Coördinerend directeur Christ Meuleman:** "Elke school heeft een eigen nascholings- en prioriteitenplan. Jaarlijks worden die samengelegd en worden gemeenschappelijke prioriteiten en noden weerhouden. Dit bevordert de samenwerking en netwerking. Sinds vorig schooljaar willen we alle scholen van onze scholengemeenschap een internationale ervaring bieden. Via een consortiumwerking werd een Europees plan geschreven met gemeenschappelijke thema's, waarover we op internationaal niveau willen bijleren."

Basisschool Klim-Op uit Bavegem nam vijf jaar geleden voor het eerst deel aan een Erasmus+ mobiliteit en is binnen de scholengemeenschap de pionier en de trekker van Erasmus+.

Directeur Jo Dedeurwaerder: "De voorbije jaren namen alle leerkrachten

van onze school deel aan een Europese uitwisseling. Ze maakten kennis met goede praktijkvoorbeelden rond leesonderwijs en het voorbije jaar bezochten we scholen die ons konden inspireren rond 'bewegend leren'. Zo waren we te gast in Estland, Slowakije, Italië, Nederland, Spanje, Kroatië en Oostenrijk. Een dergelijke uitwisseling is bijzonder inspirerend. Leerkrachten komen terug met veel

'goesting' en nieuwe ideeën en het brengt heel wat nieuwe energie in het team. Scholen uit onze scholengemeenschap merkten dit op en zo kwamen we op het idee om met de scholengemeenschap een gezamenlijk project te schrijven."

INTERNATIONALISERING VERGROOT JE WERELD

Vorig schooljaar werd Els Van Boxstael door de scholengemeenschap aangesteld als coördinator internationalisering. Zij is zorgcoördinator in basisschool Klim-Op en enkele uren per week wordt ze door de scholengemeenschap vrijgeroosterd om aan de Erasmus+ projecten te werken. De gemeenschappelijke noden werden in kaart gebracht en er werd een consortiumaanvraag ingediend.

Els Van Boxstael: "Met de scholengemeenschap stelden we drie doelen voorop: zo willen we te weten komen hoe in andere Europese landen omgegaan wordt met moeilijk

gedrag in de klas, hoe (beginnende) leerkrachten begeleid worden, hoe omgegaan wordt met de groeiende diversiteit in de scholen, hoe we kunnen zorgen voor meer veerkracht bij leerkrachten... We dienden een projectvoorstel in dat werd goedgekeurd en volledig wordt gefinancierd door de Europese Unie.

Vorig jaar trokken we met 27 leerkrachten naar Kroatië waar we kennismaakten met het onderwijssysteem en de leerprocessen en leeromgeving in meerdere scholen. Er was ook ruimte voorzien voor enkele culturele activiteiten. Dit schooljaar staat een mobiliteit op het programma in Valencia: met vijftien zorgleerkrachten bezoeken we scholen die op een bijzondere manier aandacht besteden aan de zorgnoden. En in het voorjaar van 2026 trekken we met 27 leerkrachten uit de eerste graad naar Oulou in Finland. De opgedane kennis en inzichten worden nadien gedeeld worden binnen onze scholengemeenschap, wat bijdraagt aan de onderwijskwaliteit en het gezamenlijk beleid over de scholen heen."

Een Erasmus+ avontuur start met het schrijven van een project. Dat kan voor de eigen school of voor meerdere scholen samen, die zich verenigen in een consortium.

Jo Dedeurwaerder: "Vooraf onderzoek je wat de noden en de uitdagingen zijn in de eigen school en wat je daarover wil bijleren in Europa. Belangrijk is dat het project aansluit bij de noden van de school, dat het inhoudelijk relevant en een meerwaarde is voor de eigen schoolwerking. Dan pas zal het ook achteraf effect hebben. De eigenheid van de school wordt in het project verwerkt. Het project moet aansluiten bij de noden en interesses van de leerkrachten. Zo vergroot de kans dat de opgedane kennis en nieuw aangeleerde competenties worden geïmplementeerd in de klas- of schoolpraktijk. Heel wat info kan je vinden op de website van Epos, de organisatie die de Europese fondsen in Vlaanderen verdeelt."

REIZEN OM TE LEREN

Scholengemeenschap Sint-Franciscus is in de Zottegemse regio een voortrekker wat betreft Erasmus+. De mobiliteiten zorgen voor verbondenheid over de schoolgrenzen heen.

Christ Meuleman: "Collega's die samen op Erasmus+ mobiliteit trekken, leren elkaar goed kennen. Het creëert een band, het is een unieke ervaring die als een soort teambuilding werkt. Het versterkt de samenwerking tussen de betrokken leerkrachten en directies.

De schoolbezoeken, de gesprekken met de collega's ter plaatse, relativeren ook je eigen uitdagingen als leerkracht

en als directeur. Vaak zijn de uitdagingen in het buitenland dezelfde, of nog groter. Dat brengt een soort geruststelling mee: 'We doen het nog zo slecht niet', of 'eigenlijk gaat het bij ons nog relatief goed'. Ook pedagogisch leren leerkrachten bij, bijvoorbeeld als ze tijdens job shadowing lessen in het buitenland observeren. Het kan hen prikkelen en nieuwe methodieken aanreiken om in de eigen klas toe te passen. En evident is ook dat de talenkennis van het Engels een boost krijgt voor de deelnemende leerkrachten: het zelfvertrouwen en de spreekdurf worden gesterkt. Ook op persoonlijk vlak groeien leerkrachten. Erasmus+ draagt bij aan het zelfvertrouwen en aan innovatief denken."

Leerkrachten die reeds deelnamen aan een mobiliteit reageren enthousiast. Erasmus+ brengt de wereld binnen in de school en brengt de school naar de wereld. De school stelt zich open voor nieuwe ideeën en andere methodes. Het creëert een cultuur waarin blijven leren, groeien en uitgedaagd worden, aangemoedigd wordt.

Het succes van internationalisering met Erasmus+ hangt af van een goede voorbereiding en de nodige afspraken. Het is belangrijk om tijd en ruimte vrij te maken om de leerkrachten te motiveren om een engagement rond internationalisering op te nemen, maar ook om nadien te reflecteren over wat werd geleerd.

Els Van Boxstael: "Tijdens de mobiliteiten is het vervangen van afwezige collega's een uitdaging. De leerlingen en de thuisblijvende leerkrachten mogen geen nadelen ondervinden, zoniet komt er weerstand. Het komt er dan op aan om creatief te zijn en oplossingen te zoeken. Wanneer alle leerkrachten aan de beurt komen, is de bereidheid groot om tijdens de afwezigheid van collega's extra uren over te nemen, zeker bij deeltijdse tewerkstelling. De verslaggeving achteraf, en de verspreiding van wat geleerd werd mag niet vergeten worden. De opgebouwde kennis komt aan bod en wordt besproken tijdens personeelsvergaderingen maar wordt ook ruimer gedeeld binnen de scholengemeenschap. Het toont aan dat een uitwisseling niet vrijblijvend is en een meerwaarde genereert."

Scholen die willen starten met Erasmus+, worden aangeraden raden om stapsgewijs een draagvlak te creëren bij de leerkrachten. Deelname aan één succesvolle mobiliteit zorgt voor enthousiaste leerkrachten die dit verder uitdragen.

Jo Dedeurwaerder: “Belangrijk is om er àlle collega’s bij te betrekken om een schoolbrede gedragenheid te garanderen, dus ook de onthaal- en secretariaatsmedewerker en de zorgcoördinator. De positieve ervaringen verspreiden zich dan als een olievlek binnen de school en de scholengemeenschap. Een eerste mobiliteitservaring geeft zin in meer, er worden nieuwe contacten gelegd, ... de positieve effecten van de internationalisering worden zichtbaar en het enthousiasme groeit. Zo wordt de interesse van meer collega’s geprikkeld.

De ondersteuning van EPOS is zeker een succesfactor om tot een geslaagd project te komen. Zowel bij het schrijven van het projectdossier, de administratieve opvolging als het rapporteren van de mobiliteiten zijn arbeidsintensief en de tools zijn niet altijd gebruiksvriendelijk. De concrete en laagdrempelige hulp van EPOS is dan heel waardevol. EPOS organiseert schrijfdagen, inspiratiedagen en netwerkmomenten en het is een meerwaarde om dan gelijkgezinden te ontmoeten.”

Meer info: www.epos-vlaanderen.be

Enkele reacties van leerkrachten die deelnamen aan een Erasmus+ mobiliteit:

- Deelname aan een Erasmus+ mobiliteit motiveert, inspireert, versterkt de teamsfeer en samenwerking en zorgt voor een persoonlijke groei.
- Het zorgde voor nieuwe prikkels, het geeft een dynamiek en een goesting om te vernieuwen en te blijven groeien als leerkracht.
- Ik werd geïnspireerd door het uitwisselen van ervaringen en goede praktijkvoorbeelden.
- Je durft loskomen van het vertrouwde. Je voelt je groeien, als leerkracht, als collega en als mens.
- Het gaf mij superveel enthousiasme. Je ziet nieuwe mensen, je krijgt nieuwe ideeën. Je krijgt zin om eens iets anders te proberen.